

TELEGRAFUL ROMÂNUL.

Nr. 39. ANUL XVI.

Telegraful, este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenunțarea se face în Sabii în expedite și foieci pe afara la c. r. poste, cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețurile prenumerativelor pentru Sabii este, pe anu 7. fl. v. a., iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țări străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru întia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiiu, in 16/28 Maiu 1868.

Evenimente politice.

Sabiiu 15 Maiu.

Ministrulu ung. de interne a resoluțiu la petitiunile universității naționale sasesci și a cetății Sabiiului, în chestiunea pensunării comitelui Conrad Schmidt cam următoarele:

În partea dintâiu a resoluțiunii se dice ca în chestiunea demissionării comitelui Conrad Schmidt, la cele două petitiuni asternute prin guvernul Majestatea Sea c. r. apostolica prin decisiunea dela 15 Aprile a însărcinat pre ministrulu de interne a răspunde în Numele pre înaltu

ca Majestatea Sea a luat la cunoștința cu îndestulare alipirea cea strinsa ce o dovedescu sașii către institutiunile și drepturile privilegiate, ce le au pentru asediarea unui comite, care alipire s'a spusu asiă de viu, dăra natiunea sasescă trebuie să nu aiba numai privilegiile ei dinaintea ochilor, cu ocaziunea demissionării și pensunării fostului comite Conrad Schmidt, ci și drepturile Majestatiche, ce le are Regentulu față cu ocuparea acestui postu, pre timpul acestor privilegii și a usantiei de dreptu.

Acum se citeza diplom'a lui Andreiu alu II. dela 1224 carea numera denumirea comitelui între drepturile Regelui, se citeza și alte date de mai dincoace despre întimplări de felulu acest'a.

În fața precedentielor de dreptu și cu privința la aceea, ca denumirea și asediarea lui Conrad Schmidt nu s'a făcutu în form'a îndatinată de lege și au lipsitu unele recerintie formale: demissionarea lui nu a pututu avé pedeci legale.

Majestatea Sea. putu asi exercită dreptulu de Regentu între marginile legeri și a si aflatu de lipsa alu pune acelu dreptu faptice în lucrare.

Cându Majestatea Sea la ocuparea postulu de comite, prin denumirea provisorie a lui Mauritiu Conradu a rezervatu dispuzetiunea mai departe legiflutiunii, a fostu de acea convingere, ca natiunea sasescă va fi petrunsa adencu de bunatatea operiei celei mari a reformării imperiului pre calea pacica și legala, și în legatura cu acest'a, de bunatatea reformelor interne în țier'a sasescă și ca natiunea sasescă va salută cu linisce ocaziunea, prin carea puzetiunea basata pre privilegii se va sancționa prin lege și se va regula și satori, la influința Principelui și a reprezentantiei parlamentului sasescu, pre care cale natiunea sasescă va fi respectata cuvințiosu atât decăta regimulu Majest. Sele câtu și decătra ceilalti factori ai legislativei.

Resoluțiunea amintita mai susu a ajunsu la petitiunari pre calea reg. Guberniu.

În diet'a Ungariei chestiunea natiunalităților se imbia totu mai multu și mai multu. Nu demultu aretaramu ca unele jurisdicțiuni ceru deslegarea a acestei'a. Acum în șiedința dela 11/23 Maiu ierasi o aduce pre tapetu comitatulu Liptovei prin deputatulu seu Dobransky carele desfasura ca ce periculi amenința statulu din tôte părțile și ca țări'a carea se cere la întempera, aceloru periculi e de a se caută numai și numai în multiamirea generala a tuturor natiuniloru colocuțiore.

Legile confesionale votate de senatulu imperialu suntu trecute prin consiliulu de ministri și asternute spre pre înalt'a sancțiune. (Suntu sancționate) Publicarea loru se ascépta daru câtu mai curendu. Dupa ce voru fi legile aceste sancționate se va duce subsecretariulu de statu de Meysenburg la Rom'a și acolo se va încereă a deschide negociații pentru unu concordatu nou, carele insa sa nu paralizeze legile cardinale de statu.

Parlamentulu vamalu s'a închisu în 24 Maiu. Cuventulu de tronu de închidere resuméza acti-

vitatea parlamentului și exprima speranța, ca sesiunea parlamentului vamalu va fi servitu spre întărirea încrederei, impunerea unor prejudeții ce se opuneau iubirei armonice și activității pentru patri'a comună. Deputatii voru duce cu sine convingerea ca în totalitatea poporului nemțiescu vieza simțieminte, frățiesci și recunoșcerea tinerei de oalta, carea, independenta de forma, se va întari progresandu. Regele și tine de o detoria de onore a descoperi, ca elu va manui pre lângă consideratiunea consciințiosă a tratatelor și îndreptărilor istorice drepturile ce i suntu incredite. Nu fortia, ci drepturile conforme tratatelor i voru servi pre venitoriu de îndreptariu în politica.

În aceeași di s'a datu unu banchetu în onore germaniloru de meadia di, la care au luat parte membri din tôte fracțiunile acestor și unu numeru însemnatu de liberarli din partea de meadia nopte a Germaniei. Holzendorf a redicatu celu dintâiu toastu pentru germani de meadia di, pentru Germania unita; Zorhein multimesce în numele germaniloru de meadia di.

Calatoria Imperatului Napoleonn la Berlinu începe a fi trasa la îndoiala. Remanerea acestei întrevederi, se dice ca se va face la consiliulu ambasadorelui Benedetti, carele incredința pre imperatulu ca nu va fi bineveditu de poporulu germanu.

Revista diuaristica

În „Hazank“ se face următoarea observațiune la scirea ca Archiducele Albrecht aru fi cercetat în calatori'a sea prin Croati'a, momentulu lui Ielacici:

„Opiniunea publica, acest'a nu se pôte nega, a adusu în legatura cu fapt'a Archiducelui Albrecht presupuneri, cari decă se aru realiză ne aru convinge despre ceea ce ne tememu, adeca, ca reacțiunea e în activitate completa. Se vorbesce ca armat'a se pregatesce la o demustratiune contra întroducerei sistemiei de aparare și ca caletori'a Archiducelui aru fi începutulu acestei demustratiuni.

Trebuie sa marturisimu, dice Hazank mai departe, ca noi nu putemu da crediementu acestor sciri și nici voimu sa le dămu, pentru presupunemu dela Archiducele Albrecht, ca elu cunoșce istoria și puzetiunea prezenta a familiei sele, a dinastiei ce domnesce în Austri'a și Ungari'a, și o cunoșce asiă de bine, ba pôte mai bine decăta acei'a, cari nu suntu asiă de bine inițiat în cursulu evenimentelor, precum e Inal. Sea imperiala, a carui detoria este a cunoșce nu numai stințiunea europeană, nu numai referințele monarchiei, ci și cursulu opiniunii publice contra cărei nu pôte cineva înnotă, fără de a se înceca mai curendu seu mai târziu.

Încă unu Königgrätz, incheia „Hazank“, și atunci la Pojonu nu se va mai puté înter rumpe bată'a pentru de a se începe negociații de pace.

„Esti Lap“ cere stergerea Guberniului reg. din Trani'a, epuratiunea tablei regesci și delaturarea tribunalului superioru din Sabiiu, carea vateama pre Ungarii și Români din părțile Transilvaniei și care nu are basa legala. Hr. Ztg. reproducu aceste și face observări, și adeca la cele două casuri de mai susu se învoiesce; la celu din urma insa se arunca asupra lui Deák Farkas autoriulu articolului cu apostrofări personale.

Maiulu

Adi e septaman'a decându școlarij dela școle normale din Rasinari, constituira cu directorulu și professorii loru în frunte, festivitaea școlaria carea se numesce dupa unu usu vechiu dela lun'a în care se întempla.

Tempulu celu frumosu alu petrece vre o câteva momente în frumsetia naturiei din lun'a lui Maiu,

e impulsu destulu de ați rumpe puțin regazu din ocupațiunile proprie; cu atât mai mare și mai puternicu pôte fi impulsulu, cându șcii ca între ramii verdi ai arborilor și pre ierba verde; între cântatulu paserilor etc. se afla și desfaterea ce o ofera o tinerime plapanda, carea are sa fia viitorulu nostru. Dăra pôte și mai mare impulsulu cându ti-aduci aminte, ca acolo vei avea sa privesci împreunate tôte etățile, va se dica, viitorulu, prezentele și putemu dice și o parte din trecutu, în câtu acest'a se compune din barbati, cari au esperința trecutulu, seu încătu acest'a, judecându tôte lucrurile dupa școl'a din praes'a victii, voru fi știindu că prin câte unu cuventu, o conversatiune, sa răspandisca printre cei mai tineri idei orientatōrie și binefacatōrie.

Eata dăra impulsele ce ne motivara și pre noi a parasii pentru vre o câteva ore retragerea noastră și a cercă „sgomotulu“ lumei, decă lu putemu numi asiă.

Din vre o câteva liniamente ce ni le amu pututu însemnă și va face convingerea ori cine, de amu avutu dreptu și de au fostu în adeveru asiă de motivata mergerea și participarea noastră la aceea petrecere.

Ajunsi în padurea seu dumbrava Rasinariiloru, acolo eră multime de școlari respnditi și albinele printre flori, cu flori în mâni și cu flori în palarii. Flamurile erau în mijloculu acestei multimi respndite, unde eră unu semicercu de mese. Unu semnalu de adonare cu trompet'a și școlarimea acusi eră adunata spre a cântă unulu din cântecele loru.

Nu vomu descrie detaiuri mai departe, ci, dupa ce dicemu ca petrecerea școlariiloru și a poporului era forte animata, vomu scote unele momente mai însemnate, momente, cari credemu ca voru ilustra pre scurtu tōta petrecerea și însemnataea ei.

Era adeca acolo unu numeru frumosu de inteligința romana. Unu Domnu Protosincelu, mai multi dd. Protopopi, Consiliari de diferite grade, Professori s. a.

Acesti'a nu numai cu presentia loru, ci și cu cuventulu a datu însemnataea cuvenita serbatōriei. Asiă că sa amintimu de unele numai, celu dintâiu memoratu a accentuatu acea invetiatura frumoșă pentru poporulu nostru de tôte clasele, ca noi sa fimu mandri de glori'a străbuniloru nostri, dăra sa nu perdemu din vedere, ca glori'a acest'a nu mai atunci și va reversă radiele strălucitōre asupra noastră a stranepotiloru, cându noi stranepotii ne vomu strădui a face fapte de acete, cari se fia demne și de secululu nostru și de asemenarea cu glori'a străbun'a. Desfasurarea acestei idei a fostu și e nu numai frumoșă, dăra și forte instructiva, pentru ca în deducerea ei mai departe recomanda întreprinderea și activitatea pre tôte ramurile vietiei sociale. De alta parte s'a apesatu folosulu culturale, carele se pôte ajunge prin invetiatori boni, de cari generatiunile sa nu-si uite că de nisce aratori de miori pre drumurile țierei, ci a carorū invetiatori se remana nesterse și sa fructifice în pepturile acelor'a ce au avutu norocirea a fi sub conducerea invetiatoriloru. Alt'a a aretatu ca tempulu cuceririloru cu ferulu și cu puterea bruta a trecutu (acést'a a fostu rostita din partea janelui gimnasiastu Lap edatu) și acum știința și labōrea face cuceririle cele binefacatōrie. Deci românii au a se adoperă la invetiaturi de științe, arte, meserii și prin aceste voru castigă terenulu ce nu-lu voru mai puté perdé nici odata. S'au audtu cuvinte despre concordia, despre constantia și perseverantia, și alto lucruri frumoșe, cari facendu-se, cum amu disu, în fața a trei generatiuni, influința loru și o pôte întipui ori și ce omu fără prejudețiu, carea are sa fia?

O placere ne-a făcutu unu copilu de scôla din Resinariu I. Mutiu carele a declamatuo poesia „Gloria strabunilor“ cu atât a desteritate, presentia, ha curagiu, încatu a seceratu aplause nenumerate dela toti ascultatorii. Asemenea talente, cultivate si ferite de d e g e n e r a t i u n e in resfăti, sêu, scutite de c o p l e s i r e a necasurilor dilnice, prin o ignorare ce sa templa la noi adese, aru dă natiunei nōstre barbati folositori in casuri grele. Luaramu dora notitia anume despre acestu momentu placutu alu maialului si a tragemu deodata atentiunea inteligintiei din Resinari, carea dispune de mijlōce destule, a grigi cu scumpetate de asemenea mladitie si a cresce comonei in specia si natiunei in genere barbati, cu cari sa ne putemu nu numai mandri, dora si folosi.

Dupa acest'a mica descriere ne despartimu de cetitori cu mangaierea cu carea ne amu despartitu de petrecerea maialului, ca dēca nu amu pututu aici precum si acolo contribui in o mesura ore care la marirea serbatōrei, si cei ce fura partasi l' serbatōre si cetitorii voru apretiuu vointi'a cea buna, lānga carea adaugemu dorint'i'a cā in toti anii si in tōte comunele romāne sa se serbeze serbatori de aceste scolare spre animarea culturei si a luminārei poporului — fapta, carea, pre cātu e natiunala pre alāt'a, e si patriotica!

Cuventarea Principelui Czartorysky *)

Domnii mei! Pare a fi o imposibilitate a ne revede ierasi dupa unu tempu ore care fara a fi suferitu din nou patimi si neindreptātiri. In fati'a Europei intregi si pre basea unui ucasu simplu, regimulu rusescu au nimicitu deadreptulu cea mai de pre urma indica din determinatiunile tractatului dela Vien'a, ce mai sunā inca in favōrea nōstra. In adeveru nici odata nu amu fostu adoratori deosebiti ale tractatelor acestor'a. Incheiate fāra noi si in contr'a nōstra, ele au fostu recunoscutu si sanctiunatu de intai'a-si data impartirea Poloniei. Nici odata nu le vomu putē privi cā sin-

*) Cuventarea acest'a a rostit'o Cz. in unu meeting in London si a făcutu sensatiune in cercurile politice. Despre acestu Cz. crā vorb'a ca are sa calatorēasca cu principele Napoleonu in Galiti'a. Czartorysky se trage din o familia vechia de prin sut'a a 14. a cunoscuta, carea a jucat'u rola insemnata in istori'a Poloniei in tōte tempurile. Tatalu cestui ce a rostitu cuventarea, a fostu carele la an. 1830 facea parte din consiliulu de aministratiune in Varsiovia. Elu a servitu cā soldatu de rendu, dupa ce a jertfitu fōrte multu din averea sea, in sūrurile armatei polone. La 1831 a pasitu in esilu de unde nu s'a mai reintorsu, pentru ca la 1864 a muritu. La mōrtea sea a lasatu pre fiulu seu Lad. Czartorysky de conducatoriul alu partidei aristocratice. Talentele sele le desvolta in cuventarea de fatia. R.

gurulu nostru titlu de dreptu, cā singur'a basa a aspiratiunilor nōstre celor indreptātite. Diece vēcui din istori'a nōstra si factulu celu incontestabilu a esistintiei nōstre cā poporu, ce esista, trāiesce si se sustine in mani'a tuturor atentatoru de periciune, suntu titule cu multu mai relevante decātu ori-care arangiare diplomatica.

De-si insa Europ'a prin tractatele dela 1815 au garantatu sustinerea numelui „Poloni'a“ si a natiunalitātiei polone, si puterile care au subscrisu tractatulu acest'a s'au deobligatu nu numai fatia cu noi, ci chiaru ele intre ele pentru esecutarea loiala a determinatiunilor acestor'a. Fatia cu acestu ultragiu ne mai auditu a unui tractatu sântitu, fatia cu acest'a provocare aruncata in fati'a tuturor puterilor, fatia cu acestu atentatu asupra dreptului nostru strabunu si seculariu — noi Polonii nu asceptāmu mai intāiu protestarea acelor'a, cari suntu îndatorati la acest'a, ci protestāmu insine in numele nostru si in numele consciintiei europene convinsi fiindu, ca vomu fi auditi de tote inimile drepte si nobile.

Se pare ca dupa acesta lovitura din urma esecutata in contr'a Poloniei situatiunea nōstra nici odata nu au festu mai trista si mai desperata. In launtru se immultiescu ruinele, individiu cadu, asasinati de subjugatorii nostri, institutiunile se derima si pieru. In afara triumfēza contrarii nostri si amiciei nostri pierdu curagiu. Si totusi, domniloru, in mani'a acestei stāri triste, in mani'a sacrificieloru, care trebuie sa ni le impunem, esprimu numai convingerea cea mai intima a tuturor Polonilor, cāndu dīcu, ca noi nu amu desperatu si ca nici odata nu amu avutu mai multu tēmēiu de a desperā. Maturi si esperti in scōla patimiloru put mu fatia cu suferintiele presente esclāmā: „Tempulu se apropie.“ Si intru adeveru, cestiunea nōstra si schimba punctulu seu desiptu si intrā intr'unu cadru nou. Aliantia celor trei puteri, cari au impartitu patri'a nōstra, acest'a aliantia nutrita de tradare, care in modu sacrilegiu ni au atacatu sanctuariu nostru si au voitu a ne suprimā prin imbratiesarile ei de feru, pau derimatu loviturile resbelulu germanu din urma. Austri'a s'au convinsu de nedreptatea politice sale de mainainte, respinge tōta solidaritatea dela compliciti sei de mai nainte, si se întōrce spre noi. De aci inainte avem numai doi subjugatori, doi inimici, si amiciloru nostri suntemu mai in apropiere, caci Austri'a aliata cu noi si cu occidentulu le pōte asigurā trecerea libera la noi. Acestu evenimentu fiindu de unu calibru extraordinariu, influentiandu deja in modu transformatoriu relatiunile politice din Europ'a, inca nu s'au desvoltatu pāna la ultimele sale consecutii, pe

cāndu insa asceptāmu intemplantile acestea, totusi reaventulu care este fōrte retroactivu asupra stārei nōstre ne au fostu de folosu. Pe cāndu Rusi'a se straduieste, a nimici temeliele esistintiei nōstre nationale si a civilizatiunei nōstre, pe cāndu indrepta catra noi pasiunile cele brutale si instincturile cele inimice societatei a masselor moscovite: pe cāndu Prussi'a, care prin biruintie si au maritu puterea sea, intreprindindu-le in numele principialni natiunalitātiei, acelasu principiu in Poloni'a-lu calca n picioru si nu se sfiesce in mani'a marirei sele presente a jucā o rola asiā de josu; — Austri'a ne concede a espirā liberu in Galiti'a, si se pare a fi inclinata, a mijloci redobendirea unei autonomii adeverate. Galiti'a e acum refugiulu nostru celu dintāiu si celu dupa urma. In intrēg'a periferia a fostei Poloni'a e Galiti'a, uniculu punctu, unde putemu vorbi, scrie, si negociā cā poloni. Acest'a ameliorare insemnata a situatiunei din un'a a provinciilor nōstre ne impune totu deodata si indatoriri.

Se aratāmu ca scimu intieptiesce intrebuintiā drepturile si libertātiele nōstre dēca ni se dau indreptu liberu si fāra reserva. Pāna acum ne-au privitu subjugatorii nostri totu-dēun'a cā unu poporu, care nu e capace de a se gubernā pre sine, odata se dīcea, ca abusāmu cu libertātiele acordate, alta data ierasi ca voimu a redobendi patri'a nōstra, spre a rennoi privilegiurile si abuserile strabune. Nu numai regimurile, care ne subjuga, ci chiaru si organele lor vorbescu de noi totu in acelasu sensu.

Natiunea germana, care se bucura in presente de rezultate atātu de frumōse, si care e atātu de aproape de implinirea finale a dorintieloru ei, acestu poporu atātu de patinte si atātu de infloritu, a cāru esistintia sēu interese nici ca le amenintāmu nici ca le putemu amenintā oprime fatia cu noi sentimentele dreptātiei. Fiindu atātu de ferice nu e in stare de a considerā nefericirea nōstra. Pūrora amu avutu si avem pāna in momentulu de fatia simpatihiele cele mai caldōse pentru Germani'a de sudu si populatiunea germana a Austriei in presente se arata mai favoritōre pentru noi decātu in trecut; in sa pretotindenea unde petrunde spiritulu prussianu, Germani'a lucra mână in mână cu Rusi'a in cestiunea polona. Suntu istorici in Germani'a, cari scriu compendiuri insemnate spre a dovedi filosofice necesitatea impartirei patriei nōstre si imposibilitatea regenerārei acelei'a-si. Suntu oratori si publicisti cari se folosescu de tōta ocasiunea spre a ne inferā cu calumnii, suntu diuare care se facu echulu imprascieriloru celor mai malitōse moscovite, suntu profesori, cari tōte acestea le aducu in sistema si le invatā in scōla. Acest'a natiune luminata abuzēza de lumin'a ei, depingendu-ne cā nisce

FOISIORA.

Jurnalulu meu de calatorii.

(de V. Alecsandri)

Marocu.

(Foi'a soc. din Bucovin'a)

(urmarea)

Cāndu intramu in acelu sanctuariu de durere virginala, ambele feciōre se scōla de-o data ca prin efeptulu unui resoru mechanicu, se inchina maestosu si parasescu salonulu cā nisce naluce inspaimāntate . . .

Printre curiositātiele acestei locande mai insemnamu unu servitoriu arapu, care si inchipuesce, ca vorbesce englesesce ca lord Byron, cāndu jargonulu seu se compune de cāteva cuvinte spaniōle, portugese si turcesci; unu papagal, care de diminetiā pāna n sara repetiesce frasele; au du iu du si ai lovui, invetiate dela stepānele lui, precum si mile tonneres! deprinse negresitu dela vre unu calatoriu francesu; si in fine dōne june servitōrie, sprintene, frumusele, cu ochii mari africani, cu parulu negru nepieptenatu si cu pielea aurita de radiele sōrelui. Ele ridu veshelu, de cāte ori cearoa Angell sa li spuia lucruri placute si astu feliu ii arata siragurile lor de dinti albi si ascutiti. Amiculu meu, incāntatu declara, ca nimic nu inveselesce mai multu inima omului cā nechiedialu unui calu de soiu si ca risulu armoniosu alu unei copile.

Cu tōte acestea, poeticulu Angell, ordōna lui Hamed, servitoriulu otelului, cā sa pregatēasca mas'a si sa-i aduca jambon, beefsteacuri, cartofle, por-

ter, adeca totu ce constitue hrana unui Englesu prosaicu; prāndiulu fiindu gal'a, ospatāmu cu aceea poita de mēncatu, ce dau calatoriele pe mare, si apoi ne suimu pe terasa locandei, pentru cā sa bemu cafeā si sa ni facemu chiefulu. Cine a gustatu viati'a orientala, sta, ca chiefulu este partea cea mai importanta a vietiiei Deci aprindindu-ne tigarele si asiediendu-ne pe jiltiuri americane, in forme de leaganu, damu drumulu ochiloru sa se ratacesca pe impregiurimile Tangerului, si inchipirii sa sbōre in lumea visuriloru placute. Sub piciorēle nōstre se coboru pāna la malulu mării terasele caseloru arapesci, ca nisce gradinuri gigantice superpusu treptatu; iera in departare stralucescu baec acoperite cu spume de argintu si in mijloculu ei se legana vaporulu Honfleur.

— Cunosci istoria Tangerului? me intrēba Angell.

— Eat'o in scurful ii raspundiu. Acestu orasiu a fostu diditu la o epoca necunoscuta. Elu a trecut sub domnirea Romaniloru si a Gotiloru, ier' la inceputulu secului alu VIII. a caditu in mânăle Arapiloru, cari l-au stapānitu pāna la anulu 1471, cāndu au venit Portugalii. Dupa acesti noi cuceritori, ce s'au bucuratu de prad'a s'a pāna la 1662, Englesii l-au ocupatu 22 de ani, in sa suparati de necontenitele atacuri ale Mauriloru, ei s'au retrasu si l-au parasitu Sultanulu de Marocu.

— Compatriotii mei nu s'au aratatu ōmeni practici in acest'a parasire, observa Angell.

— Pentru ce?

— Pentru ca lucrulu luat nu se da indereptu. Fie! . . . Sa urmāmu cursulu istoriei, ce o-am inceputu. In 6 Augustu 1844, Tangerulu a fostu bombardatu de flota francesca sub comanda principelui de Joinville, din cauza protegerii, ce sultanulu Mulei-Abderu-Ramanu dā pe ascunsu califulu Abd-elu-Kaderu, dusmanulu guvernului francesu.

— Atuncia, negresitu, s'au derimatu o parte din didurile cetātii?

— Ai gācitu, o! scumpulu meu amicu; prin urmare haide sa facemu o primblare in orasiu, pāna a nu se culcā sōrele.

Intovarasiti de Hamed, ne ducemu prin unu labirintu de huditi, sa visitāmu . . . nu saraiuri maretie si aurite, nu gradini ferice cu basinuri de marmura, in cari se scaldă hurile, nu minunile halimalei orientale, dar' o piatia mica, ce se gasesce in mijloculu orasiului, si cari presinta unu tablou viu de viatia arapeasca.

Pe acest'a piatia se insira 2 renduri, de dughiene, adeca de vidionii strimte si intunecōse in cari stau negustorii cu piciorēle crucite cu matane de celembec in mână. Aramii la fatiā si uscati la trupu, ei aparu in umbra bolteloru cā nisce mumii desgropate: fisionomi'a loru patredia o ne-miscare absoluta, încātu nu trece nime pe lānga densii; dar' cum se ivesce vre unu strainu in departare, ochii loru se aprindu cā carbonii si gurile loru, inarmate cu dinti lāngi, incepu a strigā: A g i a r a g e l , a g i a r a g e l . Setea castigului invia acele masine acoperite cu piele svāntata la sōre si li insuffa nisce miscāri atātu de desian-tiate. nisce gesticulari atātu de hrapitōrie, cātu iti vine a te crede intr'o menageria de orangutani. In mijoculu pietiei stau in tinsē cāte-va rogojini, pre cari suntu aruncate gramedi de curmale putrede, harbudi necopti de smochine de Indi'a si de azime negre cā pamentulu. Multime de Arabi, Evrei, si Berberi si de Negri se sfadescu, se impingu, se batu dela acele ticalōse amerinde, ce jacu intr'unu roiu de musce; iera delungulu pietiei doi J a n t u n i (nebani, venerati de arapi cā fiintie, a cāror'a minte comunica cu profetulu) alērga sarindu si amenintiandu pre tott trecatori cu verfolu lanciloru, ce pōrta in mână

omeni, cari suntemu remasi indereptu in cultura, cari nu avem nici unu cugetu sanatosu politicu, si necapaci de a ne guberná insine suntemu destinati a petrece tota viétia nostra in sclavia. Acésta nedreptate perpetua fára temei si cauza, acésta nedreptate condemnatória dela unu poporu cáruia nu i-amufácutu nici unu reu si nici nu i-amu doritu vreunulu ne atinge adencu si durerosu. Popórela mari si civilizate suntu drepte si generóse si nu se demitu la sintieminte dejositoare, care ataca dignitatea si respectulu loru propriu. Federatiunea cea nenaturala între Germanii civilizati si între Russii barbari va avé urmári tragice insusi pentru germani. Russi'a cea putinta va incepe lupt'a cu vecinii sei si procedera sea in provinciele Germane arata dejá pána acum, ca ce sistema va intrebuintá fatia cu nationalitatea germana, cându nu va avé mai multo lipsa de ea.

Astadi avem in Galiti'a ocaziunea si mijloculu, spre a dá unu respunsu nobilu, imputárilor ce ni se facu. Prin o conducere buna a afaceriloru noastre, putemu demonstrá, ca suntemu pre deplinu capaci, de a ne guberná insine, prin intrég'a nostra putere, putemu arétá ca nu ne lipsesce o judecata sanatósa politica. Se lucrámu la opulu unirei a tuturor claselor a societátiéi noastre, se influentiámu neobositi desvóllarea morale a tierii noastre si ne va succede, de a invinge prejudetiele ómeniloru cugetatori. Pre acei'a insa cari ne calumniéza din malitia, prin fáptele noastre i vomu aduce la tácere.

Insa sa nu uitámu, ca la lucrulu acest'a avem de a cugetá nu numai la Galiti'a, ci la patri'a nostra intréga. Déca viétia nationala departe de jugulu moscovitu i-si va luá refugiulu in provinci'a acésta, si se va concentra aici, atunci trebuie se intrebuintámu drepturile si libertátile acordate de regimulu austriacu, pentru inprosperarea si intárireá simtiului polonu, pregatindu-lu si facendu-lu demnu de unu viótoriu mai ferice. Galiti'a e in presinte centrulu, in giurulu cárei'a cele-lalte párti ale Poloniei se grupéza, si departe de ori-care infatisiare, ce aru fi contraria intereselor Austriei, séu de planuri, cari i-aru puté aduce periculu séu daune, vomu fi din contra unulu din acele elemente, pre care se baséza puterea sea.

Astadi caus'a nostra nu e mai multo o cestiune de simpatii séu sentimente numai de civintia séu dreptate, ci pentru intrég'a Europa civilizata e o cestiune de interesu comunu, de necesitate practica si de avantaju politicu, ea a incetatu de a mai fi izolata de cele-lalte cestiuni europene, ea a incetatu de a mai fi esclusiva polona. Noi nu mai suntemu singuri; avem aliati naturali; interesulu nostru e strinsu legatu cu interesele al-

unu alu treilea stá la sóre tremurendu si sbierandu cá o capra; unu alu patrulea se da de-a tumb'a sdrobindu-si trupulu pre pavea in onórea lui Mohamet, si unu alu cincilea striga tota diu'a cuvintele: *Sahailicu Mihic* (bine multiamescu). impreunandu-si glasulu cu sunetulu unei cobse cu dóue strune, numita *ghiumbra*. Tóte acestea se petrecu pre unu locu incuadratu cu pareti goli, fára ferestri si fára usi, si unde sórele Africee vérsa torrente de focu.

Desgustatu de spectacululu piatiei, ne departámu, apucandu pre o strada, ce duce afara de orasiu. Lánga pórt'a, sub caré trecemu, se intinde unu câmpu, pre care se face tergu, *Suac*, de dóue ori pre septemána, si unde sosescu caravanele din launtrulu Africee; iéra alaturea, de-a lungulu zidului cetátiéi; pamentulu resuna sub picioare, ca este scobitu cu gropi adenci, in cari arapii pastréza gráulu. Hamed ne arata in trecátu un'a din acele gropi, parasita si jumelate prabusita, care au servitu odinóra de mormentu la sule de titve de evrei descapálinati pentru petrecerea nu sciú cáruí sultanu dela Felu. Capetele au fostu rescumperate de nemuriele celóru nenorociti si duse in cinterimulu evreescu, iéra gróp'a a ramasu cá o pomenire ingrozitória, cu care si astadi arapii inspaimenta pre stranepotii lui Avramu.

De atunci negresitu israelitii marocani au adoptatu urmatórea dicála:

„Con los Moros plomo o plata!”

„Cu Maurii trebuie plumbu séu argintu”; insa neindrasnindu sa arunce plumbi in capulu arapiloru, ei dau bani, pentru cá sa cumperu dreptulu de a fi tiranisati pre pamentulu Africee. In adeveru ei i-si pnuu tota silintia de a se desface cátu mai putinu

lor'a, pre cari i amenintia aceleasi dusmanii; noi pasimu cá o parte a unei sisteme intregi politice, care ne promite rasistintia si conservatiune.

(Va urmá.)

Protocolulu

Siedintiei a VI

(ordinaria)

tinuta din partea directiunei asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului românú, in Aradu in 10 Maiu nou 1868.

Presiedinte: Mironu Romanu directoru secund.

Membri: Emanuilu Missiciu perceptoru, Lazaru Ionescu fiscalu, Ioane Goldisiu esactu Stefanu Siorbaru bibliotecariu, Teodoru Serbu economu si Dr. Atanasiu Siandoru; notariu Petru Petroviciu.

47. Fiindu ca comisiunea insarcinata sub nr. 18 a. c. cu elucrarea unei propuneri pentru crearea cercurilor de colectanti si pentru constituirea colectantiloru, — dupa reportulu oralu alu dlui membru Ioane Goldisiu — din caus'a impedecárei absintelui presiedinte comissionalu, pána acum'a nu si-a pututu incheiá operatulu, notariulu directiunei Petru Petroviciu avendu in vedere lips'a, de a se infiintá cátu mai curendu colecture de acestea: propune directiunei o instructiune compusa de densulu pentru respectivii colectanti, ce aru fi de a se insarciná din partea directiunei; totu odata presinta mai multe estrase ale protocolulu capitalu, care deocamdata potú deservi de basa la crearea unor cercuri de colectanti si la incassarea restantieloru:

Determinatu.

Simtiendu-se fórté tare lips'a de a se incassá competintiele restante si a se creá cercuri de colecture, directiunea afla de bine a se apucá nu mai decátu de crearea cercuriloru, si denumirea colectantiloru: spre care scopu primindu de o camdata instructiunile propuse de notariulu directiunei, denumesce de colectanti:

1. Pentru Aradu pre Domnulu Lazaru Ionescu fiscalulu asociatiunei si membru directiunалу si pre Dlu Dimitriu Iorgoviciu cetatianu.

2. pentru Sírria pre Domnulu protopopu Georgiu Popescu.

3. pentru Cárticciu pre Domnulu parocu si asó soru consistorialu Moise Bocsianu.

4. pentru Micala ca pre Domnulu notariu comunalu Constantinu Comlosianu.

5. pentru Agrisiu pre Domnulu júrasóru comitatensu Ioane Luca.

6. pentru Almasiu pe Domnulu parocu Constantinu Copianu, si

7. pentru Lipova pre Domnulu protopres-

de idolulu séu, aurulu, si desvelescu unu geniu raru intru aperarea lui. Cu cátu unu evreu e mai avutu, cu atá'a elu i-si dá o aparintia mai seraca; cu cátu elu aru puté sa traiesca mai bine, cu atá'a elu se osandesce la-o viétia de lipsiri si de miseria, cáci, de cându se nasce si pána móre, sufletulu lui e cuprinsu de neastemperu spasmodicu. Simtirile cari-lu domnesc in tóte pasurile viétiei se, suntu sgárcia si spaim'a, prin urmare i-lu vedí trecendu cá o umbra de-a lungulu páretiloru, cu ochiulu pandaciu, cu urechi'a drésa, cu inim'a in dinti, cá unu omu, ce aru fi comisú o crima.

Obligatu de a-si scóte papucii, cându trece dinaintea unei moschete, elu ii tine mai totu-deun'a in mána si de economia si de frica, sa nu faca vuetu pre petri, lucru ce aru tragé póte luarea aminte a arapiloru si i-aru aduce lui maltratári séu p a g a b e.

Evreulu din Tanger, precum si din tóte orasiile Africee, este fiintia cea mai ingrigita din lume; pentru densulu chiaru umbr'a unei paseri, ce sbóra, este unu motivu de spaima. Elu nu graescé, ci sioptesce; elu nu ride, ci zimbescé; nu calca, ci luneca pre pamentu, cáci nu are curagiulu fiintiei se. Vecinicu prigonitu, vecinicu umilitu, elu i-si resbuna insa prin sretia, speculandu legea apesatoriloru lui si devenindu incetu, incetu a monopolisá totu comerciulu orasielor.

In zadaru arapii le arata dispretiu, in zadaru ii inchidu nóptea intr'unu cortelu deosebitu cá pre nisece vite in ocolu; in zadaru i prada si-i macelaresce; coboritorii lui Solomonu pléca capulu cu rabdare, si reincepu traficulu seu, fára a avé in vedere nici imbonatátirea sortiei, nici laminarea nemulului loru, dara numai si numai stringerea de aur.

viteru gr. or. Ioane Tieranu, — cáru'a se voru espedá pre lánga amenintia instructiune estrasele restantieloru spre licuidare; totodata notariulu directiunei se insarcinéza a continuá estragerea restantieloru dupa comune (locuintia membriloru) si estrasele a le predá deadreptulu comisiunei insarcinate cu proiectarea colectárilor, carea la viítórea siedintia va avé sa reporteze.

48. Comisiunea emisa pentru censurarea suplicelbru intrate pentru stipendiele asociatiunei impartinde studintiloru seraci in firulu decisului directiunálu sub Nr. 31 a. c. substerne reportu despre censurare:

Determinatu:

Pentru impartirea stipendieloru se defige o siedintia directiunála straordinaria pe diu'a 2. júniu nou a. c. la 4 óre dupa mediadi la care siedintia — in sensulu determinarii adunarei generale din 9/21 Optovre 1867 Nr. 12 se voru conchiámá toti membrii directiunáli, pe lánga observare: cá reportulu comisiunei si suplicele intrate cu numerulu 35 in tóte dilele se potú vedé in cancelari'a directiunei.

49. Domnulu presiedinte directoru secundariu asterne relatiunea notariului despre starea in care acel'a a primitu cancelari'a si archivulu asociatiunei:

Determinatu.

Cetindu-se relatiunea notariála din punctu in punctu, si luandu-se spre cunoscentia, notariulu e pófutu, scaderile remase din tempurile de mai înainte a le suplini prin o redicare cátu mai perfecta a actelor; deodata se despune ca mai multe suplice pentru stipendie, care din anii trecuti au ramasu neespedité, pe lánga alaturatele documinte originale, respectiviloru aplicanti déca acele le voru cere, numei de cátu sa se estradee; care suplice provedute cu indorsata refusatoria suntu:

1. a lui Ioane Botezatu gimnasistu de a VIII Class'a pre atunei la Cernautiu in Bucovina.

2. a lui Georgiu Hornyá juristu in alu III'au la Posoniu.

3. a lui Dimtrie Albiciu studinte de a III Class'a gimnasiala la Salonta.

4. a lui Vincentiu Angelescu gimnasistu de VI Class'a la Timisióra.

5. a lui Nicolau Cosiaru gimnasistu de a VI Class'a la Segedinu.

6. a lui Nicolau Gerdanu juristu absolutu la Temisióra si adjunctu advocatiale si

7. a lui Pavelu Crasiovanu gimnasistu de I clasa la Temisióra.

50. Domnulu perceptoru alu asociatiunei Emanuilu Missiciu reportéza despre starea casei in urmatórele:

1. Cu finea lui Aprile a. c. a ramasu in casa

De aceea ei se gasescu inca intr'unu gradu de superstitiune ridicula, confundandu pre Moisi cu Cabala si pre profeti cu Rabini. Unu calatoriu francesu, dl. Charles Didier dice: „prejudetiele cele mai nebusesci suntu pentru densii articule de lege si de credintia, si chiaru cátecele sublime ale Psalmistulu suntu traduse in nisece harhalae atátu de monstróse, incátu, ascultandu-le, crede cine-va, ca aude selbatici din Oceani'a, sbierandu, si mugindu impregiurulu fetisiloru, la cari se inchina.” Si inca femeile loru suntu frumóse, precum a trebuitu sa fia Agar, Iudita, regina de Saba, si tóte cele-lalte figuri poetice din istoria antica a evreilor! Nalte, albe, gratiose, acele suntu adeverate fiice ale resaritului. Tal'a lorú eleganta se mladia cá trestia verde miscata de ventu; péru-lu lorú stufosu si luciu forméza o mandra cununa pre frunte; ochii lorú negri si lungareti ardu de o flacara misteriósa; zimbirea lorú are unu farmecu atragatoriu, care uimesce inim'a; mánile lorú fragede samena a tiné între degete fericitile si veschiele raului.

Com se face dar, cá Evreii, cu asemeni frumosi tovarasi de viétiiuri, sa nu aiba cele mai nobile simtiuri? Com de nu li se inaltia sufletulu si nu li se preface caracterulu in compania acelorú fiintie incántátorie? Misteriu psicológu neintielesu! Departe de a primi inráurintia cerésea a frumsetiei, Evreii din Marocu i-au comunicatu ei din potriva mársiavele lorú instincturi, si astadi stranepótele reginei de Saba intindu mána cu dacomia, cá sa culega argintulu, ori ande l-ar gasi. Angell li-au datu numele de Schilloca in rochii, de si elu le gasesce fórté pe placu.

(Va urmá)

asociațiunei capitalu nedisponibilu	1136 fl.	30 xr.
2. disponibili	103 „	64 „
3. au incursu in cass'a de la 1	5 „	—
maiu pâna acum'a		
sum'a	108 fl.	64 cr.
din care erogendu-se	83 „	— „

remane disponibilu 25 „ 64 „

Determinatu:

Se le spre sciintia.

51. Domnului presiedinte directoriu secundariu asterne sidintiei epistola Domnului Mihai Besanu asessoru la tribunalulu comitatensu alu Carasiului prin care Dsa declara ca in lips'a altoru intreprinditori, va elucra biografi'a si panegiricu repusatului si neuitatului barbatu alu natiunei Georgiu Popa fostu comite supremu alu comitatului Aradu, vice-presiedinte si membru fundatoriu alu asociatiunei romane nationale aradane.—

Determinatu:

Declararea Domnului Mihai Besanu cu placere se ie spre cunoscintia, Dsa cu privire la decisulu adunarii generale de sub nr. 4. 1867/8 este rugatu a-si substerne opulu inca nainte de viitorrea adunare generala.

(Va urmá)

Temisió'r'a 9/21 Maiu

Decoratiunea P. Meletiu Dragiciu in Temisió'r'a cu insemnulu ordinului de cavaleriu Franciscu Iosifu s'ra severitu astadi in sala magistratului in tregu si alu unui numeru insemnatu de poporu cu preotii in frunte.

Responsulu ce l'a datu dlu protopopu Dragiciu cu ocaziunea acést'a a avutu multu efect, pentruca densulu s'a exprimat ca nui e caus'a cunoscuta, pentru carea fu decoratu, déra i va servi de impințenare de aci inainte spre a conclucra pentru binele comunu alu natiunei romane.

Dupa dlu protopopu a cuventatu P. Anca din Girocu cu o elocintia rara cu totulu amesurata actului. Din unele esageratiuni, déca le vomu da in graba acestu nume, s'a vedutu ca cuventatoriulu póte vrú sa dica ca d. Pr. „a facutu“, cá sa faca de aci inainte, ce nu a facutu pâna acum. Unu domnu romanu asista la acést'a festivitate in uniforma de gala, incáto déca mai considerai si péna cea de unu cotu de lunga, cugetai cá e unulu din cei 7 capitani ai lui Arpadu. Festivitatea s'a repetitu si in sala comitatului.

Principatele române unite.

Comun'a Bucuresci ajutata si de o comisiune, compusa de dd. Nicolau Cretianu si Timeleonu Paleologu, decise a oferi Domnitoriului in diu'a de serbarea aniversarei dela suirea sea pre tronulu Romaniei — o gustare pre câmpulu Libertátiei, prefacutu acum in o grádina.

Descrierea detaiata a acestei festivítati, vomu aflá-o mai târdu. „Romanulu“ din carele estragemu aceste descrie mai multu simtiemintele sele casionate de festivitatea aniversarei.

Domnitoriulu la ocaziunea serbarei acést'a rostescé urmatórele cuvinte:

Domniloru Delegati!

Domnule Primaru!

„Astadi doi ani, pentru intaia data poporulu Romanu se manifesta mie prin acél'a dia capitale, si, negresitu ca cele dantain impressiuni au otaritu despre destinurile nóstre. L'am simtitu teneru cá si mine, c'o sperantia nemarginita in viitoriu cá si mine, cu credintia in bine cá si mine. De atunci amu strabatutu tote unghiurile Románei si m'amu convinsu ca Bucurescii au fostu credinciósa expresiune a natiunii. Acestu contactu necurmatu cu natiunea m'a intaritu in cele danteiu impressiuni si m'amu ascuratu despre virtutile poporulu la ale cáru destinuri Provedinti'a m'a chiamatu se presiedu.

Primescu daru magulitórele felicitári ce mi adresati, cáci ele se resfrángu asupra natiunii in tregi fiindu ca Domnitoréa unei natiune libere, nu póte fi de cátu adeverat'a sea expresiune, adeveratulu iei represiantentel“

Precándu de o parte vedemu festivítati solemnele ca cele de mai susu eata vine Tromp. Carp. si ne spune urmatórele:

„D. V. Alexandri si-a datu demisiunea de deputatu alu adunarii indata ce a vedutu callea ce lua

acést'a adunare. D. George Stirbey demisiona asemenea. D. C. Negri, alesu senatoru la Galati, a demisionatu indata. Care este caus'a acestoru demisiuni si pentru ce vinu ele din partea unoru barbati onorabili si ne aternati ca aceste trei personaje? Nu scimu cari potu fi motivele de demisiune alle acestoru onorabili persóne. Déra avemu drepțtulu a crede cu tóta tíer'a, ca acesti barbati nu au voitu a fi fatia la oa dunare care in maioritare primesce totu ce i se poruncesce, care gasesce bine totu ce i se poruncesce care gasesce bine totu ce se face; n'a voitu sa fie fatia la declararea din tóte díllele ca tíerra Romániloru este o proprietate a guvernului, propria a fi transmisa proprietate a Nemțiloru, si astu feliu, separati de o maioritare servile, sa lupte fára folosu in contra vointiei puteri arbitrare. Ce va fi, astu-feliu felicitámu pre aceti trei barbati si amu dori sa avemu a felicitá si pre alti barbati din minoritate pentru acelelita fápa. Audimu ca inca trei deputati ai Mehediintulu' aru fi datu asemenea demisiunea.

Varietáti.

** La caletori'a principelni Napoleonu in orientu. „Hr. Ztg.“ afla ca Principele Napoleonu in calatori'a sea la Bucuresci si Constantinopole va trece prin Sabiiu.

** (In cestiunea alegerei Metropolitulu' de Alb'a-Jul'ia) incunoscintia la tempulu seu, ca minist. ung. facuse representatiunea la Maj. Sea imp. pre basea memorandulu' deputatoru dietali de legea gr. cat. Acum intielegemu ca, represent. consiliului minist. au fostu aprobata de M. S. incuviintandu-se drepțtulu de alegere pentru asta data, rezervandu-se pentru alta data drepțtulu de numire alu Monarchului. Dámu cu tóta rezerv'a acést'a nouate, asi precum amu primit'o acceptándu cá sa vedemu déca informatiunea in punctulu acést'a e esacta séu ba, neputendú crede ca guvernulu magiaru aru avé cugete rezervate de a urmá in viitoriu pre calea regresului si a reactiunei. Totu odata ni se impartasiesce ca terminulu alegerei s'aru fi pusu dupa incheierea sesiunei dietale si ca D. Bohatielu, capit. supr. alu distr. Nasedanu aru fi menitu (chiaru si numitu) comisariu civile din partea guvernului.

** (In caus'a alegerei Metropolitulu' de Alb'a-Jul'ia) la impartásirile nóstre din nr. tr. adaugemu din fonte sigura, ca representatiunea ministeriului in privint'a numirei persónei bisericesci si a comissariului reg. precum si a fipsarei terminulu de alegere, este substernuta la M. Sea imp. Persón'a bisericesca desemnata este Pr. S. Sea par. Episcopu Alessandru Dobr'a, — comissariulu — precum amintisemu — D. cap. supr. Alessandru Bohatielu, iera diu'a alegerei este 1/13 Augustu, a. c. Va sa dica, mai la anulu dupa mórtea repausatulu' Metropolitulu', pre cându scaunulu metropol. alu Ungariei abi remasese vacante trei luni dupa repausarea lui Scitovsky. Románii in sa suntu rabdatori, indelungu-rabdatori. Feder.

** Celu mainou ordinu de di pentru armata. Dupa foile vienesé s'aru fi indrepțtatu unu ordinu rezervatu cátra toti comandantii de trupe, in carele, fia-care oficiaru ce participa la elabore literare in diuarie, fia acést'a prin tramitarea de articuli séu prin comunicári de sciri de natura militaria — eamenintiatu cu demissu-ne a pre cale scurta.

** In Agram s'aru opritu colectele in favorea honvediloru.

** Garnison'a din Pest'a a capatatu puscii de cele noua.

** Banchetu. Cu ocaziunea aniversarei dela suirea pre tronulu a Principelului Domnitoriului in Romaniu s'a datu in Bucuresci unu banchetu, la care presiedintii ambeloru camere si consulu austriacu bar. Eder au radicatn toaste in sanatatea Principelului si pentru prosperitatea tíerei. — Scirile ce se respandisera mai inainte, ca camer'a se va declará in acea di pre câmpulu libertátiei de constituanta si va prochiamá independintia tíerei, nu s'au adeveritu.

** Regimulu romanu au incheiatu in Prag'a contracte de liferatiuni de cantítati mari de pândia, necesarii pentru cai si alte articule de aceste.

** Falsificatori de Bancnote austriace s'aru descoperitu la Constantinopole. Falsificatori posedeau o casa propria, departare de o óra de Constantinopole, carea erá adaptata anume pentru scopulu loru. In launtrulu casei erau intocmite tóte de asiá incáto prin esplosiuni cu pulvere de pusca ori cându sa derimo si nimicésca totulu, cá sa nu se póta aflá vre-o urma de crim'a loru. Fia-care din band'a acést'a luá nnu omu dupa sine, carele venea in o departare, incáto déca s'aru intemplá ca polit'a se prinda pre celu dinainte, celaltu se alerge numai decátu la banda sa o incunoscintieze despre periculu. Autoritátile din Viena aflándu priu unu domnu A. despre acést'a, au tramisu lánge acestu domnu pre unu comissariu si unu agentu la Constantinopole. Ajungendu acolo, comissariulu a luat rola de unu advocatu nebuu, agentulu de unu secretariu privatu si A. cea a unu particulariu avutu. Dupa o activitate de doué luni le-au succésu a-i prinde pre toti in unulu si acelasi tempu. Unulu dintre ei erá unu litografu rusu, carele face lucruri de admiratu in art'a sea, unu americanu, unu francesu si mai multi suditi austriaci.

** In díllele aceste s'aru suitu unu copilu in unulu din turnurile de pre murii cetátiei cá sa ia pui de paseró din unu cuibu. Elu in sa a caditu din o inaltime de trei stángini de a remasu cá mortu. Acum se afla in spitalu si e sperantia ca se va insanatosiá.

Este cunoscutu ca natiunile culte eternisead'a esistintia acéloru mari barbati care se lupta si-si sacrificá viétia pentru cultur'a si prosperarea natiunii sele, prin radicarea de monumente, statue s. a., noi in sa — fiindu ca aceste suntu fóte costisitóre, — amu puté de o camdata pâna la alte tempuri mai aventuóse, de a infrumseliá paretii locuinteloru nóstre in locu de alte cadre — cu portretele acestoru bravi barbati, care ne rechiamá memori'a, stim'a ce le datorámu, ne insufla simtiu de iubire fraternu zelú, curagiú si esemplu in tóte intreprinderile natiunale. —

Condusu de acést'a idea sublima viu prin acést'a de a comunicá onorab. publicu romanu, precum ca eu in venitoriu me voiu ocupá pre lánge alte obiecte de porcelanaria, sticlaria si galanteria si cu vendiarea portreteloru celoru mai renumiti barbati a-i nostri si speru ca voiu aflá spriginu in intreprinderea mea din partea natiunei románe; deci recomandu de o camdata urmatórele portretele aflate la subscrisulu de vendiare adeva:

1. portretulu prea sfințitulu' Mitropolitulu' ala rom. gr. orient. din Transilvania si Ungari'a, Bar. Andreiu de Siagun'a, pe hartia velina litografatu si fótre bine asemanatoriu, in marime de 32 degete inaltime si 23 degete latime cu pretiu de fl 2. —

2. portretulu inaltimé sale Principelului Romaniei Carol I pe hartie velina bine litografatu in marime de 32 degete inaltime si 23 latime cu fl 3. —

3. portretulu laureatulu' nostru poetu Andreiu Muresianu litografatu si bine nimeritu pe hartie de china cu fl — 80. —

pe hatic velina iara in provediu auritu dela 1 fl. 20 — 60. —

Comandele se voru efectua cu tóta acurateti'a. Sperándu ca veti bine voi de insera si veti recomanda onorab. publicu celitoriu aceste ramánu.

Brasiovu 13/25 Maiu 1868.

Ioann Persoiu negutiá.

30—2 **Concursu.**

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a Pestes in Protopopiatulu Pestesului se deschide concursu pâna de astadi in 4 septemáni.

Salariulu invetiatorescu e 60 fl. v. a. pre anu — 24 chibele de bucate — 2 vici de pasula — si lemne de focu, de acesti'a si stolele cantorale.

Cei ce aru dori a avé statiunea acést'a, pâna la terminulu din susu, va sa-si faca recoursele sele gatite cum se cade si adresate Ven. Consistoriu Aradanu, apoi sa le tramita subscrisulu.

Oradea-mare 1 Maiu 1868.

Ioann Fassie

Protop. Pestesului si insp.

dir. de scóle.